

**FIRST INVESTMENT BANK
ALBANIA SH.A**

Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më
31 Dhjetor 2013
(me raportin e audituesit te pavarur bashkëlidhur)

KPMG Albania Sh.p.k
"Dëshmorët e Kombit" Blvd
Twin Towers Buildings
Building 1, 13th floor
Tirana, Albania

Telephone +355(4)2274 524
+355(4)2274 534
Telefax +355(4)2235 534
E-mail al-office@kpmg.com
Internet www.kpmg.al

Raporti i Audituesit të Pavarur

Pronarëve të
Banka e Parë e Investimeve - Shqipëri Sh.A.

Tiranë, 21 shkurt 2014

Ne kemi audituar pasqyrat financiare bashkëlidhur të Banka e Parë e Investimeve - Shqipëri Sh.A. ("Banka"), të cilat përbëhen nga pasqyra e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2013, pasqyrat përmbledhëse e të ardhurave, e ndryshimeve në kapitalin e vet dhe e flukseve të parasë për vitin e mbyllur në atë datë, dhe shënimet që përfshijnë një përmbledhje të politikave të rëndësishme kontabël dhe informacione të tjera shpjeguese.

Përgjegjësia e Drejtimit për Pasqyrat Financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e sinqertë të këtyre pasqyrave financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar, dhe për kontrollin e brendshëm që Drejtimi përcakton si të përshtatshëm, për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, të shkaktuara nga mashtrimi apo gabimi.

Përgjegjësia e Audituesve

Përgjegjësia jonë është të shprehim një opinion mbi këto pasqyra financiare bazuar në auditimin tonë. Auditimi ynë u bë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit. Këto standarte kërkojnë që ne të respektojmë kërkesat e etikës dhe të planifikojmë dhe të kryejmë auditimin me qëllim që të marrim një siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare nuk kanë anomali materiale.

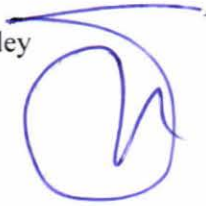
Auditimi ka të bëjë me kryerjen e procedurave për të marrë evidencë auditimi rreth shumave dhe informacioneve të dhëna në pasqyrat financiare. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi i audituesit, përfshirë këtu dhe vlerësimin e rreziqeve të anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimit apo gabimit. Kur vlerëson këto rreziqe, audituesi merr në konsideratë kontrollin e brendshëm të entitetit mbi përgatitjen dhe paraqitjen e sinqertë të pasqyrave financiare në mënyrë që të planifikojë procedura të përshtatshme auditimi në rrethanat përkatëse të entitetit, por jo me qëllim që të shprehë një opinion mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të entitetit. Auditimi gjithashtu ka të bëjë me vlerësimin e përshtatshmërisë së metodave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël të bëra nga drejtimi, si dhe me vlerësimin e paraqitjes së përgjithshme të pasqyrave financiare.

Ne besojmë që evidenca e auditimit që ne kemi marrë është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë bazat për opinionin tonë të auditimit.

Opinion

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare japin një pamje të vërtetë dhe të sinqertë të gjendjes financiare të Bankës më 31 Dhjetor 2013, të rezultatit të saj financiar dhe të flukseve të saj të parave për vitin e mbyllur në atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

Steven Nutley
Partner

KPMG Albania Sh.p.k.
“Deshmoret e Kombit” Blvd.
Twin Towers Buildings
Building 1, 13th floor
Tirana, Albania

Pasqyra e të ardhurave përmbledhëse për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2013

në mijë Lekë

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2013	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2012
Të ardhura nga interesat		1,093,666	807,159
Shpenzime për interesat		(579,241)	(393,862)
Të ardhura neto nga interesat	7	514,425	413,297
Të ardhura nga tarifat dhe komisionet		122,593	85,683
Shpenzime për tarifat dhe komisionet		(23,644)	(12,242)
Të ardhura neto nga tarifat dhe komisionet	8	98,949	73,441
Të ardhurat neto nga tregëtimi	9	18,612	18,369
Të ardhura të tjera operative		390	399
Gjithsej të ardhura nga veprimtaria bankare		632,376	505,506
Humbje neto nga zhvlerësimi i huave	19	(119,923)	(34,288)
Shpenzime personeli	10	(164,912)	(147,522)
Shpenzime të qerasë së zakonshme		(69,853)	(70,842)
Zhvlerësimi dhe amotizimi i aktiveve të qëndrueshme	20,21	(33,884)	(40,846)
Shpenzime të përgjithshme administrative	11	(133,601)	(112,350)
Shpenzime të tjera, neto	12	(716)	69
		(522,889)	(405,779)
Fitim para tatimit		109,487	99,727
Tatimi i shtyrë	13	8,908	-
FITIMI PER VITIN		118,395	99,727
Të ardhura/(humbje) përmbledhëse të tjera, neto nga tatimi mbi fitimin		26,460	(185)
GJITHSEJ TE ARDHURA PËRMBLEDHËSE PËR VITIN, QË I PËRKASIN AKSIONEREVE		144,855	99,542

Shënimet shoqëruese të paraqitura nga faja 6 deri në faqen 42 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyra e Pozicionit Financiar më 31 Dhjetor 2013
në mijë Lekë

		Viti i mbyllur më	Viti i mbyllur më
	Shënime	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
AKTIVET			
Arka dhe Banka Qëndrore	14	185,673	334,546
Shuma të kushtëzuara	15	1,280,119	999,248
Investime të mbajtura për shitje	16	2,083,518	1,067,337
Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	17	2,683,590	1,885,578
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	18	3,955,771	3,108,818
Hua dhe paradhënie për klientë	19	6,508,549	5,903,270
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	20	140,543	152,556
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	21	8,280	8,308
Aktive të mbajtura për shitje	22	113,518	54,736
Aktive të tjera	23	100,383	101,469
Aktive tatimore te shtyra	13	3,424	-
GJITHSEJ AKTIVET		17,063,368	13,615,866
PASIVET			
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	24	198,847	72,017
Detyrime ndaj klientëve	25	15,406,564	12,236,503
Detyrime të tjera	26	47,686	41,417
Detyrimi i tatimit të shtyrë	13	-	513
Gjithsej detyrimet		15,653,097	12,350,450
Kapitali i paguar	27	1,516,517	1,516,517
Rezervë rivlerësimi për investimet e mbajtura për shitje		31,077	4,617
Humbje të akumuluar		(137,323)	(255,718)
Kapitali aksioner		1,410,271	1,265,416
GJITHSEJ PASIVET DHE KAPITALI AKSIONER		17,063,368	13,615,866

Shënimet shoqëruese të paraqitura nga faqja 6 deri në faqen 42 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyra e flukseve të parasë për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2013
në mijë Lekë

		Viti i mbyllur më Shënime 31 Dhjetor 2013	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2012
Flukset e parasë nga aktivitetet operacionale			
Fitim neto për periudhën		118,395	99,727
Zërat jo monetarë në pasqyrën e të ardhurave përmbledhëse			
Humbjet neto nga zhvlerësimi i huave	19	119,923	34,288
Amortizimet	20,21	33,884	40,846
Të ardhurat neto nga interesat		(514,425)	(413,297)
Flukset e parasë para lëvizjes në kapitalin qarkullues			
		(242,223)	(238,436)
Ndryshimet në kapitalin qarkullues:			
Ndryshimi në hua për klientët		(745,629)	(1,844,694)
Ndryshimi në aktive të tjera		(2,338)	5,955
Ndryshimi në rezervat e detyrueshme		(280,871)	(259,340)
Ndryshimi në depozitat nga bankat		126,844	68,998
Ndryshimi në detyrimet ndaj klientëve		3,129,655	4,695,024
Ndryshimi në detyrime të tjera		5,756	(39,064)
Interesi i paguar		(538,849)	(500,604)
Interesi i arkëtuar		1,036,499	794,292
FLUKSET E PARASË NGA AKTIVITETET OPERACIONALE		2,488,844	2,682,131
Flukset e parasë të përdorura në aktivitetet investuese:			
Te ardhura neto nga blerjet dhe maturimin e investime		(1,768,921)	(852,984)
Blerje e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara		(3,936)	(1,366)
Blerje e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara		(17,907)	(10,616)
FLUKSET E PARASË TË PËRDORURA PËR AKTIVITETET INVESTUESE, NETO		(1,790,764)	(864,966)
Flukset e parasë nga aktivitetet financuese:			
Rritje në huamarrje		-	(367,712)
FLUKSET E PARASË NGA AKTIVITETET FINANCIUESE, NETO		-	(367,712)
RRITJA NETO E PARASË GJATË VITIT		698,080	1,449,453
AKTIVET MONETARE DHE EKVIVALENTE ME TO NË FILLIM TË VITIT			
	30	3,443,364	1,993,911
AKTIVET MONETARE DHE EKVIVALENTE ME TO NË FUND TË VITIT			
	30	4,141,444	3,443,364

Shënimet shoqëruese të paraqitura nga faqja 6 deri në faqen 42 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyra e ndryshimit të kapitalit për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2013
në mijë Lekë

	<i>Kapitali i paguar</i>	<i>Humbjet e mbartura</i>	<i>Rezerva rivlerësimi për investimet e mbajtura për shitje</i>	<i>Gjithsej</i>
Gjëndja më 1 Janar 2012	1,516,517	(355,445)	4,802	1,165,874
Gjithsej të ardhura përmbledhëse për periudhën				
Humbja e periudhës	-	99,727	-	99,727
Të ardhura të tjera përmbledhëse, para tatimit mbi fitimin	-	-	(185)	(185)
Gjithsej (humbjet) / të ardhura përmbledhëse për vitin		99,727	(185)	99,542
Veprime me aksionerët e regjistruar direkt në kapital	-	-	-	-
Gjithsej kontribute nga dhe shpërndarje për aksionerët-		-	-	-
Gjëndja më 31 Dhjetor 2012	1,516,517	(255,718)	4,617	1,265,416

Shënimet shoqëruese të paraqitura nga faqja 6 deri në faqen 42 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

**Pasqyra e ndryshimit të kapitalit për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2013
 (vazhdim)**
në mijë Lekë

	<i>Kapitali i paguar</i>	<i>Humbjet e mbartura</i>	<i>Rezerva rivlerësimi për investimet e mbajtura për shitje</i>	<i>Gjithsej</i>
Gjëndja më 1 Janar 2013	1,516,517	(255,718)	4,617	1,265,416
Gjithsej të ardhura përmbledhëse për periudhën				
Fitimi i periudhës	-	118,395	-	118,395
Të ardhura të tjera përmbledhëse, para tatimit mbi fitimin	-	-	26,460	26,460
Gjithsej të ardhura përmbledhëse për vitin		118,395	26,460	144,855
Veprime me aksionerët e regjistruar direkt në kapital				
Gjithsej kontribute nga dhe shpërndarje për aksionerët	-	-	-	-
	-	-	-	-
Gjëndja më 31 Dhjetor 2013	1,516,517	(137,323)	31,077	1,410,271

Shënimet shoqëruese të paraqitura nga faqja 6 deri në faqen 42 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Këto pasqyra financiare u miratuan nga Drejtimi më 21 Shkurt 2014 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Bozhidar Todorov
 Drejtor i Përgjithshëm Ekzekutiv

Elma Lloja
 Drejtor Ekzekutiv

Edvin Liko
 Drejtor i Departamentit të
 Finances

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

1. Të përgjithshme

Banka e Parë e Investimeve - Shqipëri (Banka) është themeluar në Republikën e Shqipërisë si shoqëri anonime më 1 Gusht 2005 dhe i ka zyrat e saj qendrore në Tiranë në adresën Bulevardi "Dëshmorët e Kombit" Kullat Binjake, Kulla 2, Kati 14.

Banka është e licensuar nga Banka e Shqipërisë (BSh) më 6 Korrik 2007, në bazë të së cilës asaj i lejohej të kryejë të gjithë veprimet bankare të lejuara nga legjislacioni shqiptar. Banka është kryesisht e përfshirë në shërbimet bankare të korporatave dhe atyre retail dhe është e autorizuar për të vepruar si dealer në tregun sekondar të letrave me vlerë të emetuara nga Qeveria Shqiptare. Banka është një filial i Bankës së Parë të Investimeve A.D. (më pas "Mëma"), një entitet i krijuar në Bullgari si institucion financiar e cila zotëron 100% të aksioneve të Bankës. Para licensimit ajo operoi si një degë e huaj e Mëmës në Shqipëri që nga Shkurti i vitit 1999.

2. Bazat e përgatitjes

a) Deklarata e pajtueshmërisë

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

b) Bazat e matjes

Pasqyrat Financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike përveç aktiveve financiare të mbajtura për shitje, të përgatitura mbi bazën e vlerës së drejtë.

c) Monedha e funksionale dhe raportuese

Pasqyrat financiare janë paraqitur në Lekë, e cila është dhe monedha funksionale e Bankës, shumat janë të rrumbullakosura në mijëshen më të afërt.

Drejtimi ka zgjedhur Lekun si monedhë funksionale të Bankës për faktin se Banka operon në një ambient në të cilin cmimet, në gjykimin e Drejtimit, janë të ndikuara nga monedha vendase Leku. Kostot dhe kontratat janë të ndikuara nga Leku, edhe nëse emërtimi i tyre formal, është në një monedhë të ndryshme.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

2. Bazat e përgatitjes (vazhdim)

d) Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të kërkon që drejtimi të gjykojë, bëjë vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave kontabël dhe në shumat e pasqyruara të aktiveve, pasiveve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë në bazë të këtyre vlerësimeve.

Vlerësimet dhe supozimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet mbi vlerësimet kontabël njihen në periudhën në të cilën vlerësimi rishikohet, si dhe në çdo periudhë të ardhme që vlerësimi ka ndikim.

Në shënimin 5 jepet informacion mbi vlerësimet dhe gjykimet kritike për aplikimin e politikave kontabël që kanë ndikuar më shumë në vlerat kontabël të njohura në pasqyrat financiare.

3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël

a) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj këmbehen në monedhën funksionale të Bankës me kursin e këmbimit të datës së kryerjes së transaksionit. Aktivitetet dhe detyrimet monetare të nominuara në monedhë të huaj në datën e raportimit janë këmbyer në monedhën funksionale në atë datë. Humbja ose fitimi nga këmbimet valutore i mjeteve monetare është diferenca ndërmjet kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të vitit, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë vitit, dhe kostos së amortizuar në monedha të huaja të këmbyer me kursin e këmbimit në fund të vitit.

Aktivitetet dhe detyrimet jo-monetare të cilat janë matur me vlerë të drejtë në monedha të huaja këmbehen në monedhë funksionale me kursin e këmbimit në datën e përcaktimit të vlerës së drejtë. Mjetet jo-monetare, të cilat maten me kosto historike në monedhë të huaj këmbehen duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat që lindin nga kurset e këmbimit përgjithësisht njihen në fitim ose humbje.

b) Interesat

Të ardhurat dhe shpenzimet për interesa njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që merr në konsideratë zbritjen e pagesave dhe arkëtimeve të ardhshme monetare përgjatë jetës së aktivitetit ose pasivitetit financiar (ose kur është e përshtatshme për një periudhë më të shkurtër) nga vlera kontabël e aktivitetit ose pasivitetit financiar. Për llogaritjen e normës efektive të interesit, Banka vlerëson flukset e ardhshme të parasë duke marrë në konsideratë të gjitha termat kontraktuale të instrumentit financiar, por jo humbjet e ardhshme.

Llogaritja e normës së interesit efektiv përfshin të gjitha shumat e paguara ose të marra në avancë, kostot e transaksionit, zbritjet dhe primet të cilat janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksioneve janë kosto shtesë të lidhura drejtpërdrejt me blerjen ose emetimin apo nxjerrjen jashtë bilancit të një aktivi apo pasivi financiar.

c) Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet për tarifatat dhe komisionet të cilat janë pjesë përbërëse e normës së interesit efektiv të një aktivi ose pasivi financiar, përfshihen në matjen e normës së interesit efektiv.

Të ardhura dhe shpenzime të tjera nga tarifatat dhe komisionet lindin nga shërbimet financiare që ofrohen nga Banka dhe njihen kur shërbimi përkatës merret ose jepet.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

d) Të ardhura neto nga tregëtimi

Të ardhurat neto nga tregëtimi përbëhen kryesisht nga fitimet duke zbritur humbjet të realizuara dhe të porealizuara nga diferencat në kurset e këmbimit.

e) Pagesat e qeramarrjes

Pagesat e bëra për qerata operative janë njohur në fitim ose humbje me metodën lineare mbi termat e qerasë. Lehtësimet në qera të përfituara janë njohur si pjesë përbërëse e totalit të shpenzimeve për qerata në përputhje me termat e kohëzgjatjes së qerasë.

Pagesat minimale të qerasë financiare janë shpërndarë midis shpenzimeve financiare dhe reduktimit të detyrimit të papaguar. Shpenzimi financiar është shpërndarë në secilën periudhë përgjatë termave të qerasë financiare në mënyrë të tillë që të prodhojë një normë konstante interesi për gjëndjen e mbetur të detyrimit.

Angazhimet e pagesave të qerasë janë marrë parasysh duke rishikuar minimumin e pagesave për pjesën e mbetur të qerasë kur korigjimi për qeranë konfirmohet.

f) Shpenzime për tatimin mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin aktual dhe tatimin e shtyrë. Tatimi aktual dhe tatimi i shtyrë njihen në fitim ose humbje përveçse kur lidhet me zërat për të cilat njihet direkt në kapital ose në të ardhurat e tjera përmbledhëse.

(i) Tatimi aktual

Tatimi aktual është tatimi që pritet të paguhet ose të arkëtohet mbi fitimin e tatueshëm ose humbjen për vitin, duke përdorur normën tatimore në fuqi ose që konsiderohet si e tillë në datën e mbylljes së pasqyrave financiare dhe çdo korigjim për taksat e pagueshme nga vitet e mëparshme.

(ii) Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë njihet në përputhje me diferencat e përkohshme midis vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime raportimi dhe vlerës kontabël të përdorur për qëllime fiskale. Tatimi i shtyrë nuk njihet për diferencat e përkohshme në njohjen fillestare të aktiveve dhe detyrimeve në një transaksion që nuk është një kombinim biznesi dhe që nuk ndikon as fitimin ose humbjen kontabël dhe as fitimin ose humbjen e tatueshme.

Matja e tatimit të shtyrë reflekton pasojat tatimore që do të ndiqnin mënyrën që Banka pret për të rikuperuar vlerën e mbartur të aktiveve dhe pasiveve të saj, në fund të periudhës së raportimit.

Tatimi i shtyrë matet me normat e tatimit të cilat pritet të aplikohen në diferencat e përkohëshme kur ato ndryshojnë bazuar në ligjet të cilat janë miratuar ose priten të miratohen në datën e raportimit.

Tatimi i shtyrë i aktiveve dhe detyrimeve netohet nëse ka një detyrim ligjor për të netuar tatimin aktual të pasiveve me tatimin aktual të aktiveve, dhe ato lidhen me tatimin mbi të ardhurat që jepet nga i njëjti autoritet tatimor për të njëjtën njësi ekonomike të tatueshme, ose për njësi ekonomike të ndryshme, por që kanë si qëllim që të vendosin tatimin aktual të pasiveve dhe aktiveve në një bazë neto ose tatimi i aktiveve dhe pasiveve do të njihet në të njëjtën kohë.

Tatimi i shtyrë i aktiveve njihet për humbjet fiskale të mbartura dhe të papërdorura, tatimin e kredituar dhe diferenca të përkohëshme të zbritshme në atë masë që është e mundur që fitime të ardhshme të tatueshme do të përdoren, ndaj të cilave ato mund të mundësohen. Tatimi i shtyrë i aktiveve rishikohet në çdo datë raportimi dhe ulet në atë masë që nuk është e mundur që përfitimet nga tatimi të realizohen.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

f) Shpenzime për tatimin mbi fitimin (vazhdim)

(iii) Ekspozimi tatimor

Në përcaktimin e vlerës së tatimit aktual dhe tatimit të shtyrë, Banka merr në konsideratë efektin e situatave të pasigurta nga ku mund të lindin detyrime shtesë në lidhje me taksat. Ky vlerësim bazohet në supozime dhe parashikime dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh mbi ngjarje të së ardhmes. Informacione të reja të mundshme mund të bëjnë Bankën të ndryshojë gjykimin e saj përsa i përket saktësisë së detyrimeve tatimore ekzistuese; këto ndryshime të mundshme në detyrimet tatimore do të ndikojnë shpenzimin për tatimin në periudhën në të cilën ky konstatim do të bëhet.

g) Aktivet dhe pasivet financiare

(i) Njohja

Banka fillimisht njeh huatë dhe paradhëniet, depozitat, instrumentat e borxhit dhe borxhin e varur në datën e origjinës. Mënyrat e rregullta të blerjes dhe shitjes së aktiveve financiare njihen në datën e tregtimit në të cilën Banka kryen blerjen ose shitjen e aktiveve. Të gjithë aktivet dhe detyrimet financiare fillimisht njihen në datën kur Banka bëhet palë kontraktuale e një instrumenti.

Një aktiv ose detyrim financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit të cilat kanë të bëjnë direkt me blerjen ose emetimin e tij.

(ii) Klasifikimi

Aktivët financiarë

Banka klasifikon aktivet financiare në një nga kategoritë e mëposhtme:

- huatë dhe paradhëniet për klientët
- investimet në letra me vlerë të mbajtura deri në maturim
- Investimet në letra me vlerë të mbajtura për shitje

Shiko politikat kontabël 3. (h,i dhe j)

Pasivet financiare

Banka klasifikon pasivet financiare, përveç garancive financiare dhe angazhimeve të huasë, mbi bazën e kostove historike ose vlerës së drejtë nëpërmjet të ardhurave dhe shpërblimeve. Shiko politikën kontabël 3.n.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iii) Çregjistrimi (Mosnjohja)

Aktivët financiarë

Aktivët financiarë çregjistrohen nëse të drejtat kontraktuale të Bankës ndaj flukseve monetare që rrjedhin nga aktivi financiar mbarojnë, ose nëse Banka ia transferon të drejtat për të arkëtuar flukse nga aktivi financiar një pale tjetër, duke transferuar të gjitha rreziqet dhe përfitimet që lidhen me aktivin. Çdo interes në aktivet financiare të transferuara që përfitohet ose mbahet nga Banka njihet si një aktiv ose detyrim më vete.

Banka merr pjesë në transaksione me anë të të cilave transferon aktive të njohura në bilancin e saj kontabël, por mban në të njëjtën kohë të gjitha rreziqet dhe përfitimet që lidhen me aktivin e transferuar, ose një pjesë të tyre. Nëse të gjitha ose pothuajse të gjitha rreziqet dhe përfitimet mbahen, atëherë aktivet e transferuara nuk çregjistrohen. Transferimi i aktiveve për të cilat mbahen të gjitha ose pothuajse të gjitha rreziqet dhe përfitimet përfshin, për shembull shit/blerjen e letrave me vlerë të blera/shitura sipas marrëveshjeve të shit/blerjes. Në transaksionet në të cilat Banka as nuk mban dhe as nuk transferon pothuajse të gjithë rreziqet dhe përfitimet e lidhura me aktivin financiar, e çregjistron aktivin nëse humbet kontrollin mbi të. Të drejtat dhe detyrimet të ruajtura gjatë transferimit njihen veçmas si aktive dhe detyrime siç është më e përshtatshme. Në transferimet e aktiveve mbi të cilat mbahet kontrolli, Banka vazhdon ta njohë aktivin deri në momentin e përfshirjes së saj, e përcaktuar kjo nga koha gjatë së cilës Banka është e ekspozuar ndaj ndryshimeve në vlerën e aktivit të transferuar.

Në disa transaksione, Banka mban të drejtat për të marrë ose kryen shërbime për një aktiv financiar të transferuar kundrejt një tarife. Aktivi i transferuar çregjistrohet tërësisht nëqoftëse ai i përmbush kriteret e çregjistrimit. Një aktiv ose detyrim njihet për kontratën e shërbyer, nëqoftëse tarifa e shërbimit është shumë më e përshtatshme (aktiv) ose shumë më pak e përshtatshme (detyrim) për të kryer shërbimin. Banka nxjerr jashtë bilanci kreditë kur ato janë përcaktuar si të paarkëtueshme (shiko shënimin 3.g.vii).

Pasivët financiarë

Banka çregjistron pasivët financiarë nëse të drejtat kontraktuale të Bankës janë anuluar ose kanë mbaruar.

(iv) Netimi

Aktivët dhe detyrimet financiare netohen me njëra-tjetrën dhe shuma neto paraqitet në bilanc atëherë dhe vetëm atëherë kur Banka ka të drejtën ligjore për të netuar këto shuma dhe ka si qëllim ose t'i arkëtojë dhe t'i shlyejë me bazë netimi ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht. Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet nga standartet kontabël, ose për fitimet dhe humbjet e krijuara nga një grup transaksionesh të ngjashme siç janë ato për aktivitet tregëtimi nga Banka.

(v) Matja me kosto të amortizuar

Kosto e amortizuar e një aktivi ose detyrimi financiar është vlera me të cilën aktivi ose detyrimi njihet në momentin fillestar duke i zbritur pagesat e principalit, shtuar ose zbritur amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturitet, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(vi) Matja me vlerë të drejtë

Vlera e drejtë është shuma për të cilën një aktiv mund të këmbëhet ose një detyrim të shlyhet midis palëve që kanë njohuri dhe mundësi të kryejnë një transaksion në marrëdhënie normale tregu në datën e matjes.

Kur është e mundshme, Banka e mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimet e kuotuar të një tregu aktiv për atë instrument. Një treg konsiderohet aktiv nëse çmimet e kuotuar janë lehtësisht dhe rregullisht të disponueshme dhe përfaqësojnë transaksione aktuale të tregut dhe që ndodhin rregullisht.

Nëse tregu për një instrument financiar nuk është aktiv, Banka përlogarit vlerën e drejtë duke përdorur një metodë vlerësimi. Metoda e vlerësimit përfshin përdorimin e transaksioneve të ndodhura së fundmi në kushte normale tregu midis palëve që kanë pasur si njohurinë dhe dëshirën (nëse është e disponueshme), përdorimin si referencë të vlerës së drejtë aktuale të instrumentave të tjerë që janë kryesisht të njëjtë, flukset monetare të skontuara si dhe modelet opsionale të çmimit. Metoda e zgjedhur e vlerësimit merr në konsideratë sa më shumë që të jetë e mundur të dhënat e tregut, mbështetet sa më pak të jetë e mundur në përlogaritjet specifike të Bankës, merr parasysh të gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do të konsideronin në vendosjen e çmimit dhe është konsistente me metodologjitë ekonomike të pranuar për vendosjen e çmimit të instrumentave financiare. Faktorët e metodave të vlerësimit paraqesin pritshmëritë e tregut dhe matjet e faktorëve të rreziqeve të trashëguara në instrumentat financiarë. Banka kalibron metodat e vlerësimit dhe i teston ato për vlefshmëri duke përdorur çmime të vëzhguara në transaksionet aktuale të tregut në instrumenta të njëjtë ose në të dhëna të tjera të vëzhgueshme në treg.

Evidenca më e mirë për vlerën e drejtë të një instrumenti financiar në matjen fillestare është çmimi i transaksionit, që do të thotë vlera e drejtë e dhënë ose e marrë, nëse nuk është i mundur, evidentimi i vlerës së drejtë të atij instrumenti nga krahasimi me transaksione të tjera të ndodhura në treg për instrumenta të njëjtë (pa modifikime) ose mund të bazohet në metoda vlerësimi faktorët e ndryshueshëm të të cilave përfshijnë vetëm të dhëna të vëzhgueshme në tregje. Kur çmimet e transaksioneve paraqesin evidencën më të mirë të vlerës së drejtë në njohjen fillestare, instrumenti financiar matet fillimisht me çmimin e transaksionit dhe çdo diferencë midis këtij çmimi dhe vlerës fillestare të përftuar nga një model vlerësimi njihët më pas në fitim ose humbje në një bazë të përshtatshme mbi jetën e instrumentit por jo më vonë se sa kur vlerësimi të mbështetet tërësisht nga të dhëna të vëzhgueshme në treg ose transaksioni është mbyllur.

Aktivitetet dhe pozicionet afatgjata maten me çmimin e ofruar, detyrimet dhe pozicionet afatshkurtra maten me çmimin e kërkuar. Kur Banka ka pozicione me rreziqe që kompensojnë njëri tjetrin, çmimet "mid-market" përdoren për të matur pozicionin e rreziqeve të kompensuara dhe çmimi i kërkuar ose ofruar axhustohet, vetëm për pozicionet e hapura neto. Vlera e drejtë reflekton rrezikun e kreditimit të instrumentave dhe përfshin korrigjime të cilat marrin parasysh rrezikun e kreditimit të Bankës dhe të kundërpartisë tjetër kur është e përshtatshme. Llogaritjet e vlerës së drejtë të përfuara nga modelet korrigjohen për faktorë të tjerë si rreziku i likuiditetit ose pasiguritë e modeleve, në atë masë që Banka beson që një palë e tretë pjesëmarrëse në treg do t'i merrte ato në konsideratë për vendosjen e çmimit të një transaksioni.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(vii) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit

Në çdo datë raportimi Banka vlerëson nëse ka evidence objektive që aktivet financiare të cilat nuk mbahen me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes janë zhvlerësuar. Aktivet financiare zhvlerësohen kur ka evidence që një ngjarje që sjell humbje ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit, dhe kjo ka një ndikim në flukset e ardhshme të parasë së aktivitetit, të cilat mund të maten me besueshmëri.

Evidencë objektive që tregojnë se aktivi është zhvlerësuar mund të jetë, mospagimi ose shkelja nga huamarrësi, ristrukturimi i kredisë ose paradhënies nga Banka me kusht që Banka nuk do të konsiderojë të dhënat që një huamarrës ose emetues do të falimentojnë, zhdukjen e një tregu aktiv për instrumentat financiarë, ose të dhëna të tjera të vëzhgueshme që lidhen me një grup aktivesh të tilla si ndryshimet negative në statusin e pagesave të huamarrësit ose emetuesve në grup, ose kushte ekonomike që lidhen me dështimin në grup.

Banka konsideron mundësinë e zhvlerësimit të huave dhe paradhënies dhe letrave me vlerë të mbajtura deri në maturitet në nivel individual dhe kolektiv. Të gjithë huatë individualisht të rëndësishme, paradhëniet dhe letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim testohen individualisht për zhvlerësim. Të gjithë huatë, paradhëniet dhe letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim të cilat nuk zhvlerësohen në mënyrë individuale testohen në mënyrë kolektive për zhvlerësim që mund të ketë ndodhur por që nuk është identifikuar akoma. Huatë dhe paradhëniet dhe letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim të cilat nuk kanë individualisht një vlerë të konsiderueshme testohen kolektivisht për zhvlerësim duke grupuar bashkë huatë dhe paradhëniet dhe letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim me karakteristika të njëjta rreziku.

Për trajtimin e zhvlerësimit në grup Banka përdor modelimin statistikor të ecurisë historike të mundësisë së mospagimit, kohës së rekuperimit dhe vlerën e humbjes së ndodhur, përshtatur me gjykimin e drejtimit nëse kushtet aktuale ekonomike dhe të huadhënies janë të tilla që humbjet aktuale të jenë më të mëdha ose më të vogla se ato të përcaktuara nga modelimet historike. Mundësia e mospagimit, normat e humbjes dhe përcaktimi i kohës së rekuperimit krahasohen vazhdimisht përkundrejt rezultateve aktuale për të siguruar që ato të jenë të përshtatshme.

Humbjet nga zhvlerësimi i aktiveve të mbajtura me kosto të amortizuar llogariten si diferencë e vlerës kontabël të aktiveve financiare dhe vlerës aktuale të flukseve monetare të skontuara me vlerën origjinale të interesit efektiv të këtyre aktiveve. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në të ardhura e shpenzime dhe pasqyrohen në një llogari fondi për humbjet nga zhvlerësimi përkundrejt huave dhe parapagimeve ose letra me vlerë të mbajtura deri në maturim. Kur një ngjarje mbas njohjes se zhvlerësimit shkakton uljen e humbjes nga zhvlerësimi, kjo ulje reflektohet në humbje ose fitim.

Humbjet nga zhvlerësimi i letrave me vlerë të mbajtura për shitje, nëse ka, njihen duke klasifikuar humbjet e akumuluar në rezervën e rivlerësimit në kapital në fitim ose humbje. Humbja që njihet është diferenca midis vlerës së blerjes, e netuar për çdo pagesë principali apo amortizim, dhe vlerës së drejtë ekzistuese, pakësuar nga çdo humbje nga zhvlerësimi që është njohur më parë në fitim ose humbje. Ndryshimi në provizione si pasojë e aplikimit të metodës së interesit efektiv pasqyrohen si të ardhura nga interesat. Nëse në periudha të mëvonshme vlera e drejtë e letrave me vlerë të mbajtura për shitje rritet dhe rritja mund të lidhet në mënyrë objektive me një ngjarje që ka ndodhur pasi zhvlerësimi është njohur, atëherë humbja e njohur më parë anulohet me shumën e anuluar të njohur në fitim ose humbje. Megjithatë, çdo rikuperim i mëvonshëm i vlerës së drejtë të letrave me vlerë të mbajtura për shitje njihet në të ardhura të tjera përmbledhëse.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

h) Aktive monetare dhe ekuivalentet me to

Aktivet monetare dhe ekuivalentet me to përfshijnë gjëndjen në arkë, depozitat me Bankën Qëndrore dhe investimet me likuiditet të lartë të cilat kanë maturim tre mujor ose më të vogël.

i) Huatë dhe paradhëniet për klientët

Huatë dhe paradhëniet janë aktive financiare jo-derivative, me pagesa fikse ose të përcaktueshme, të cilat nuk janë kuotuar në tregje aktive dhe Banka nuk ka për qëllim t'i shesë menjëherë ose për një periudhë afatshkurtër.

Kur Banka blen një aktiv financiar dhe njëherësh hyn në një marrëveshje për ta rishitur këtë aktiv (ose një aktiv kryesisht të ngjashëm) me një çmim të fiksuar në një datë të ardhshme (marrëveshje të anasjellta të riblerjes ose huadhënie të siguruara nga letra me vlerë), marrëveshja kontabilizohet si një hua apo paradhënie dhe aktivi në fjalë nuk paraqitet në pasqyrat financiare të Bankës.

Huatë dhe paradhëniet fillimisht maten me vlerë të drejtë plus kostot e lidhura direkt me transaksionin dhe në vazhdim maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

j) Investimet në letra me vlerë

Letrat me vlerë të investuara fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit dhe më pas kontabilizohen në varësi të klasifikimit si të mbajtura deri në maturim, me vlerë të drejtë ose si të vlefshme për shitje.

(i) Investime të mbajtura deri në maturim

Investimet e mbajtura deri në maturim janë aktive jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme dhe maturitet fiks të cilat Banka ka qëllimin dhe mundësinë ti mbajë deri në maturim dhe ato nuk janë matur me vlerë të drejtë ose klasifikuar si të mbajtura për shitje. Investimet e mbajtura deri në maturim mbarten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Çdo shitje ose riklasifikim i një vlere të konsiderueshme të investimeve të mbajtura për shitje jo afër maturitetit do të sjellë riklasifikimin e të gjithë investimeve të mbajtura deri në maturitet si investime të mbajtura për shitje dhe e ndalon Bankën ti klasifikojë si investime të mbajtura deri në maturim për vitin aktual dhe dy vitet e ardhshme.

(ii) Investime të mbajtura për shitje

Investimet e mbajtura për shitje janë investime jo-derivative të cilat nuk përfshihen në ndonjë kategori tjetër të aktiveve financiare. Letrat me vlerë të kapitalit neto të pa kuotuar vlera e drejtë e të cilave nuk mund të matet me besueshmëri mbahen me kosto. Të gjithë investimet e tjera të mbajtura për shitje mbahen me vlerë të drejtë.

Të ardhurat nga interesi njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e normës efektive të interesit. Të ardhurat ose humbjet nga këmbimet valutore të investimeve të kapitalit të mbajtura për shitje njihen në fitim ose humbje. Ndryshime të tjera në vlerën e drejtë njihen në pasqyrën e të ardhurave krahasuese deri kur investimet shiten ose zhvlerësohen dhe fitimi ose humja e akumuluar e njohur më parë në pasqyrën e të ardhurave krahasuese riklasifikohen në fitim ose humbje.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

k) Aktive të qëndrueshme të trupëzuara

Aktivitet e qëndrueshme të trupëzuara janë matur me koston e blerjes duke zbritur amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga zhvlerësimi. Jeta e përdorimit llogaritet në bazë të pritshmërisë së Drejtimit për jetëgjatësinë e aktivitet.

Amortizimi llogaritet me metodën lineare me normat e parashikuara për të ulur koston ose vlerësimin e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara përgjatë jetës së pritshme të përdorimit. Vitet e pritshme të përdorimit janë si më poshtë:

Përmirësime në aktivet e marra me qera	4-10 vjet
Paisje dhe instalime	10 vjet
Automjete	10 vjet
Makineri dhe paisje elektronike	10 vjet
Kompjutera dhe paisje informatike	5 vjet
Paisje të tjera zyre	10 vjet

Aktivitet nuk amortizohen derisa ato futen në përdorim dhe transferohen nga aktive të qëndrueshme në proces në kategorinë përkatëse të aktiveve.

l) Aktivitet e qëndrueshme të patrupëzuara

Aktivitet e qëndrueshme të patrupëzuara paraqiten me kosto duke zbritur amortizimin e akumuluar dhe humbje nga zhvlerësimi. Amortizimi llogaritet me metodën lineare mbi jetën e përdorimit të aktivitet. Jeta e përdorimit është si më poshtë:

Patenta dhe licensa	5 vjet
Programe kompjuterike dhe aktive të tjera të patrupëzuara	5 vjet

m) Zhvlerësimi i aktiveve jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Bankës, përveç aktiveve tatimore të shtyra rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për zhvlerësim. Nëse ka evidenca të tilla atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitet.

Humbjet nga rënia në vlerë njihen nëse vlera kontabël e një aktivitet ose një njësie gjeneruese të aktiveve monetare tejkalon vlerën e rikuperueshme. Njësie gjeneruese e aktiveve monetare është grupi më i vogël i identifikueshëm i aktiveve që gjeneron flukse monetare në mënyrë të pavarur nga aktivitet dhe grupet e tjera. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në të ardhura dhe shpenzime. Humbjet nga zhvlerësimi në lidhje me njësitë gjeneruese të mjeteve monetare shpërndahet në fillim duke ulur vlerën kontabël të emrit të mirë të shpërndarë tek njësitë dhe pastaj shpërndahet vlera kontabël e aktiveve të tjera në njësi (grupin e njërive) në një bazë propocionale.

Vlera e rikuperueshme e një aktivitet ose njësie gjeneruese të mjeteve monetare është më e madhja ndërmjet vlerës së përdorimit dhe vlerës së drejtë minus koston e shitjes. Në përcaktimin e vlerës në përdorim, flukset e ardhshme të parashikuara të aktiveve monetare janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivitet.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

n) Depozitat

Depozitat janë burimet kryesore të financimit të Bankës.

Kur Banka shet një aktiv financiar dhe në të njëjtën kohë hyn në një marrëveshje për të ri-blerë këtë aktiv (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme, marrëveshja kontabilizohet si një depozitë, dhe aktivi vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

Banka klasifikon instrumentet kapitale si detyrime financiare ose instrumenta kapitale në përputhje me thelbin e kushteve kontraktuale të instrumentit. Depozitat, letra me vlerë të borxhit dhe borxhi i varur maten fillimisht me vlerën e tregut duke i shtuar kostot e transaksionit dhe në vijim maten me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv përveçse në rastet kur Banka zgjedh që ti mbajë detyrimet me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave ose shpenzimeve.

o) Provigjonet

Një provigjon njihet nëse, si rezultat i ngjarjeve të mëparshme, Banka ka një detyrim ligjor ose konstruktiv i cili mund të matet në mënyrë të besueshme, dhe është e mundur që të mira ekonomike do të kërkohen për shlyerjen e këtij detyrimi. Provigjonet përcaktohen duke skontuar flukset e pritshme të parave me një normë para tatimit e cila reflekton vlerën e tregut, dhe nëse është e përshtatshme, rrezikun specifik të detyrimit.

p) Standartet e reja dhe interpretimet të cilat nuk janë adoptuar akoma

Një numër i ri standartesh, ndryshimesh të standarteve dhe interpretime hyjnë në fuqi për peridhuat vjetore që fillojnë pas datës 1 Janar 2013 dhe nuk janë aplikuar në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare. Asnjë nga këto nuk pritet të ketë një efekt material në këto pasqyra financiare të Bankës përveç SNRF 9 Instrumentat Financiare që bëhen të detyrueshme për pasqyrat financiare të Bankës për vitin 2015 dhe mund të ndryshojnë klasifikimin dhe matjen e aseteve financiare. IASB aktualisht ka një projekt aktiv për të bërë amendime të limituara të klasifikimit dhe matjes sipas kërkesave të SNRF 9 dhe kërkesa të reja për të adresuar zhvlerësimin e aktiveve financiare dhe kontabilitetin mbrojtës. Banka nuk ka në plan të adoptojë këtë standart më përpara dhe niveli i ndikimit nuk është përcaktuar.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

4. Paraqitja e Menaxhimi i Rrezikut

Më poshtë paraqiten llojet e ndryshme të rrezikut ndaj të cilave Banka është e ekspozuar si rezultat i aktiviteteve jo-tregtare dhe përjasja e ndërmarrë për të menaxhuar këto rreziqe.

a) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit lind në financimet e përgjithshme të aktiviteteve të Bankës dhe në menaxhimin e pozicioneve. Ai përfshin si rrezikun e paaftësisë për të financuar aktivet me maturitet dhe norma të përshtatshme ashtu edhe rrezikun e paaftësisë për të likuiduar një aktiv me një çmim dhe brenda një afati kohor të arsyeshëm për të përmbushur detyrimet.

Fondet krijohen duke përdorur një sërë instrumentash duke përfshirë depozitat dhe kapitalin e paguar. Kjo rrit fleksibilitetin e fondeve, kufizon varësinë nga një burim i vetëm financimesh dhe përgjithsisht ul koston e fondeve. Banka përpiqet për të ruajtur balancën midis vazhdimësisë së fondeve dhe fleksibilitetit, nëpërmjet përdorimit të detyrimeve me maturitete të shpërndara në kohë. Banka vazhdimisht vlerëson rrezikun e likuiditetit duke identifikuar dhe monitoruar ndryshimet e duhura në financime, në përputhje me qëllimet dhe objektivat e vendosura në strategjinë e Bankës. Më 31 Dhjetor 2013 tridhjetë depozituesit jo-financiarë më të mëdhenj përbëjnë 22% (2012: 26 %) të totalit të depozitave nga klientët. Tabela e mëposhtme paraqet një analizë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës sipas grupimeve përkatëse të maturitetit bazuar në periudhat e mbetura të shlyerjeve.

Tabela e maturitetit më 31 Dhjetor 2013

	Deri në 1 muaj	1 deri 3 muaj	3 deri 12 muaj	Më shumë se 1 vit	Maturiteti i papërcaktuar	Gjithsej
Aktivitetet financiare						
Aktive monetare dhe balancat me Bankën Qëndrore	185,673	-	-	-	-	185,673
Shuma të kushtëzuara	-	-	-	-	1,280,119	1,280,119
Investime të mbajtura për shitje	23,436	172,206	307,763	1,580,113	-	2,083,518
Aktive financiare të mbajtura në maturim	51,992	102,338	1,135,419	1,393,841	-	2,683,590
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	3,955,771	-	-	-	-	3,955,771
Hua dhe paradhënie klientëve	100,821	114,807	518,872	5,774,049	-	6,508,549
Gjithsej	4,317,693	389,352	1,962,054	8,748,003	1,280,119	16,697,220
Detyrimet financiare						
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	198,847	-	-	-	-	198,847
Detyrime ndaj klientëve	6,417,745	1,438,658	7,284,233	265,928	-	15,406,564
Gjithsej	6,616,592	1,438,658	7,284,233	265,928	-	15,605,411
Hendeku likuiditetit neto	(2,298,899)	(1,049,307)	(5,322,179)	8,482,075	1,280,119	1,091,809

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

4. Paraqitja e Menaxhimi të Rrezikut (vazhdim)

a) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Tabela e maturitetit më 31 Dhjetor 2012

	Deri në 1 muaj	1 deri 3 muaj	3 deri 12 muaj	Më shumë se 1 vit	Maturiteti i papërcaktuar	Gjithsej
Aktivët financiarë						
Aktive monetare dhe balancat me Bankën Qëndrore	334,546	-	-	-	-	334,546
Shuma të kushtëzuara	-	-	-	-	999,248	999,248
Investime të mbajtura për shitje	239,284	262,763	512,569	52,721	-	1,067,337
Aktive financiare të mbajtura në maturim	-	102,212	493,616	1,289,750	-	1,885,578
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	3,108,818	-	-	-	-	3,108,818
Hua dhe paradhënie klientëve	100,132	70,957	520,343	5,211,838	-	5,903,270
Gjithsej	3,782,780	435,932	1,526,528	6,554,309	999,248	13,298,797
Detyrimet financiare						
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	72,017	-	-	-	-	72,017
Detyrime ndaj klientëve	5,032,415	900,276	6,207,372	96,440	-	12,236,503
Gjithsej	5,104,432	900,276	6,207,372	96,440	-	12,308,520
Hendeku i likuiditetit neto	(1,321,652)	(464,344)	(4,680,844)	6,457,869	999,248	990,277

b) Rreziku i tregut

Rreziku i normës së interesit

Banka e vlerëson rrezikun e normës së interesit si rreziku që të ardhurat nga interesi i gjeneruar nga aktivet që mbartin interesa mund të ndryshojnë për shkak të ndryshimeve të papritura të normave të interesit në treg. Veprimtaritë e Bankës janë subjekt i rrezikut të luhatjeve të normës së interesit në atë nivel që aktivet që fitojnë interes dhe detyrimet që paguajnë interes maturohen ose ricmohen në kohë të ndryshme ose shuma të ndryshme. Në rastin e normave të ndryshueshme të aktiveve dhe detyrimeve Banka është gjithashtu e ekspozuar ndaj rrezikut bazë i cili është diferenca në karakteristikat e ricimit të treguesve me norma të ndryshueshme, siç janë normat e Repove të Bankës së Shqipërisë, LIBOR dhe EURIBOR. Vec kësaj, efekti aktual varet nga një numër faktorësh të tjerë, duke përfshirë nivelin e shlyerjeve që bëhen më përpara ose më vonë sesa data e kontraktuar dhe ndryshimet në normat e interesave brenda periudhës së ricimit dhe ndërmjet monedhave.

Në mënyrë që të masë rrezikun nga interesat të aktiviteteve jo-tregtare, Banka e mat impaktin që ka një ndryshim në normat e tregut në të ardhurat neto nga interesat.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

4. Paraqitja e Menaxhimi të Rrezikut (vazhdim)

b) Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Rreziku i normës së interesit në të ardhurat nga interesi neto i Bankës gjatë vitit të ardhshëm nga një ndryshim prej +100bp/-100bp më 31 Dhjetor 2013 është ALL +10.9 /-10.9 Milion (2012: ALL +30.3/-30.3 Milion). Në tabelën e mëposhtme paraqitet një analizë e ndjeshmërisë së Bankës ndaj një rritje ose ulje në normat e interesit të tregut (duke supozuar që, nuk do të ketë lëvizje asimetrike në kurbat e kthimit dhe një pozicion konstant të bilancit) më 31 Dhjetor 2013, gjithashtu paraqiten normat e interesit efektiv dhe periudhat në të cilat detyrimet dhe aktivet financiare riçmohen.

	Gjithsej	Norma e interesit efektiv	Instrumenta me normë të ndryshueshme	Instrumenta me normë interesi fikse			
				<=1 muaj	1-3 muaj	3 muaj 1 vit	Më shumë se 1 vit
Aktivt financiarë							
Aktivt monetare dhe balancat me Bankën Qëndrore	185,673	0.00%	-	185,673	-	-	-
Shuma të kushtëzuara	1,280,119	1.25%	1,280,119	-	-	-	-
Investime të mbajtura për shitje	2,083,518	5.87%	-	23,436	172,206	307,762	1,580,114
Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	2,683,590	7.92%	-	51,992	102,338	1,135,419	1,393,841
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare dhe bankave	3,955,771	1.84%	164,371	3,791,400	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	6,508,549	8.49%	6,003,657	43,543	6,714	83,496	371,139
Gjithsej	16,697,220	5.85%	7,448,147	4,096,044	281,258	1,526,677	3,345,094
Detyrimet financiare							
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	198,852	3.85%	-	198,852	-	-	-
Detyrime ndaj klientëve	15,406,559	3.64%	-	6,417,74	1,438,658	7,284,233	265,928
Gjithsej	15,605,411	3.64%	-	6,616,592	1,438,658	7,284,233	265,928
Hendeku më 31 Dhjetor 2013	1,091,809		7,448,147	(2,520,548)	(1,157,400)	(5,757,556)	3,079,166

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

4. Paraqitja e Menaxhimi të Rrezikut (vazhdim)

b) Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Më 31 Dhjetor 2012 normat efektive te interesit ishin si me poshte:

	Gjithsej	Norma e interesit efektiv	Instrumenta me normë te ndryshueshme	Instrumenta me normë interesi fikse			
				<=1 muaj	1-3 muaj	3 muaj 1 vit	Më shumë se 1 vit
Aktivitet financiarë							
Aktivitet monetare dhe balancat me Bankën Qëndrore	334,546	0.00%	-	334,546	-	-	-
Shuma të kushtëzuara	999,248	1.65%	999,248	-	-	-	-
Investime të mbajtura për shitje	1,067,337	7.42%	-	239,284	262,763	512,569	52,721
Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	1,885,578	8.32%	-	-	102,212	493,616	1,289,750
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare dhe bankave	3,108,818	4.08%	161,578	2,947,240	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	5,903,270	9.86%	5,361,092	17,092	23,563	76,135	425,388
Gjithsej	13,298,797	7.23%	6,521,918	3,538,162	388,538	1,082,320	1,767,859
Detyrimet financiarë							
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	72,017	1.66%	-	72,017	-	-	-
Detyrime ndaj klientëve	12,236,503	4.22%	-	5,032,415	900,276	6,207,372	96,440
Gjithsej	12,308,520	4.19%	-	5,104,432	900,276	6,207,372	96,440
Hendeku më 31 Dhjetor 2012	990,277		6,521,918	(1,566,270)	(511,738)	(5,125,052)	1,671,419

Rreziku i monedhës

Rreziku i monedhës është rreziku që ka të bëjë me luhatjen e vlerës së drejtë ose flukset e ardhshme të parasë së një instrument financiar nga ndryshimet në kurset e këmbimit. Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të monedhës nëpërmjet transaksioneve në monedhë të huaj dhe emërtimi i instrumentave financiarë në monedhë të huaj.

Nga ekspozimi i transaksioneve të Bankës lindin fitime ose humbje nga këmbimet në monedha të huaja të cilat njihen në humbje ose fitim. Këto ekspozime përfshijnë aktivet dhe detyrimet monetare të Bankës të cilat nuk janë në monedhën raportuese së Bankës.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

4. Paraqitja e Menaxhimi të Rrezikut (vazhdim)

b) Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i monedhës (vazhdim)

Më 31 Dhjetor 2013 ekspozimi ishte si më poshtë, (me të gjitha shumatat në monedhë të huaj të përkthyer në Lekë:

	Lek	USD	EUR	Të tjera	Gjithsej
Aktivët financiarë					
Mjete monetare dhe balancat me Bankën Qëndrore	84,578	29,359	51,764	19,972	185,673
Shuma të kushtëzuara	762,804	47,115	470,200	-	1,280,119
Investime të mbajtura për shitje	1,922,599	-	160,919	-	2,083,518
Aktive financiare të mbajtura në maturim	2,683,590	-	-	-	2,683,590
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	2,151,310	135,959	1,663,050	5,452	3,955,771
Hua dhe paradhënie klientëve	1,884,451	310,018	4,314,027	53	6,508,549
Gjithsej	9,489,332	522,451	6,659,960	25,477	16,697,220
Detyrimet financiare					
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	160,000	38,847	-	-	198,847
Detyrime ndaj klientëve	9,482,661	492,146	5,412,722	19,035	15,406,564
Gjithsej	9,642,661	530,998	5,412,722	19,030	15,605,411
Pozicioni neto i monedhës	(153,329)	(8,542)	1,247,238	6,442	1,091,809

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

4. Paraqitja e Menaxhimi të Rrezikut (vazhdim)

b) Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i monedhës (vazhdim)

Më 31 Dhjetor 2012 ekspozimi ishte si më poshtë, (me të gjitha shumatat në monedhë të huaj të përkthyer në Lekë:

	Lek	USD	EUR	Të tjera	Gjithsej
Aktivët financiarë					
Mjete monetare dhe balancat me Bankën Qëndrore	200,341	27,840	85,380	20,985	334,546
Shuma të kushtëzuara	589,871	29,317	380,060	-	999,248
Investime të mbajtura për shitje	998,583	-	68,754	-	1,067,337
Aktive financiare të mbajtura në maturim	1,885,578	-	-	-	1,885,578
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	1,886,111	127,883	1,093,034	1,790	3,108,818
Hua dhe paradhënie klientëve	1,649,822	237,291	4,016,103	54	5,903,270
Gjithsej	7,210,306	422,331	5,643,331	22,829	13,298,797
Detyrimet financiare					
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	-	72,017	-	-	72,017
Detyrime ndaj klientëve	7,641,301	369,750	4,208,518	16,934	12,236,503
Gjithsej	7,641,301	441,767	4,208,518	16,934	12,308,520
Pozicioni neto i monedhës	(430,995)	(19,436)	1,434,813	5,895	990,277

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

4. Paraqitja e Menaxhimi të Rrezikut (vazhdim)

b) Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i monedhës (vazhdim)

Në lidhje me aktivet dhe detyrimet financiare monetare në monedhë të huaj të cilat nuk janë ekonomikisht të mbrojtura (hedged), Banka e menaxhon rrezikun nga monedhat e huaja në përputhje me politikat që vendosin kufizime në pozicionimin e monedhës dhe marrëveshjeve.

c) Rreziku i kredisë

Banka është subjekt i rrezikut të kredisë nëpërmjet aktivitetit huadhënës dhe në ato raste kur ajo vepron si ndërmjetëse për llogari të klientëve të saj ose palëve të treta ose kur jep garanci. Në lidhje me këtë, rreziku i kredisë për Bankën lind nga mundësia që palë të ndryshme mund të mos përmbushin detyrimet e tyre kontraktuale. Menaxhimi i ekspozimit të rrezikut të kredisë ndaj huamarrësve bëhet nëpërmjet analizave të rregullta të aftësisë paguese të huamarrësve dhe përcaktimit të një note klasifikuese. Gjithashtu ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë menaxhohet pjesërisht duke marrë kolaterale dhe garanci.

Ekspozimi kryesor i Bankës ndaj rrezikut të kredisë lind nga huatë dhe paradhëniet. Në këtë kontekst shuma e ekspozimit të kredisë paraqitet si vlera kontabël e aktiveve. Këto ekspozime më 31 Dhjetor 2013 ishin si më poshtë:

	Ekspozimi bruto	Zhvlerësime	Ekspozimi neto
Të zhvlerësuara në grup			
Standarte	5,546,399	(87,972)	5,458,427
Në ndjekje	485,594	(7,688)	477,906
Nënstandarte	76,645	(1,216)	75,429
Të dyshimta	17,272	(273)	16,999
Të humbura	-	-	-
Gjithsej në grup	6,125,910	(97,149)	6,028,761
Të zhvlerësuara individualisht			
Standarte	-	-	-
Në ndjekje	-	-	-
Nënstandarte	420,688	(39,353)	381,335
Të dyshimta	65,063	(34,624)	30,439
Të humbura	205,588	(137,574)	68,014
Gjithsej individualisht	691,339	(211,551)	479,788
Gjithsej	6,817,249	(308,700)	6,508,549

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

4. Paraqitja e Menaxhimi të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Ekspozimi më 31 Dhjetor 2012 ishte si më poshtë:

	Ekspozimi bruto	Zhvlerësime	Ekspozimi Neto
Të zhvlerësuara në grup			
Standarte	5,270,845	(60,529)	5,210,316
Në ndjekje	331,789	(3,803)	327,986
Nënstandarte	11,321	(130)	11,191
Të dyshimtë	27,210	(312)	26,898
Të humbura	-	-	-
Gjithsej në grup	5,641,165	(64,774)	5,576,391
Të zhvlerësuara individualisht			
Standarte	-	-	-
Në ndjekje	-	-	-
Nën standarte	248,292	(11,881)	236,411
Të dyshimta	31,712	(1,632)	30,080
Te humbura	170,878	(110,490)	60,388
Gjithsej individualisht	450,882	(124,003)	326,879
Gjithsej	6,092,047	(188,777)	5,903,270

Vec kësaj, Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë për zërat jashtë bilanci nëpërmjet angazhimeve deri në nivelin e kredive dhe garancive të dhëna (shiko shënimi 28).

Përqëndrimi i rrezikut të kredisë (brenda ose jashtë zërave të bilancit) që lind nga instrumentat financiarë ekziston për palë të tjera kur ato kanë karakteristika të njëjta ekonomike të cilat mund të bëjnë që aftësia e tyre për të përmbushur detyrimet kontraktuale të ndikohet njësoj nga ndryshime në kushtet ekonomike ose faktorë të tjerë. Përqëndrimi kryesor i rrezikut të kredisë lind nga lloje të ndryshme klientësh dhe vendodhja e tyre në lidhje me investimet e Bankës, huatë dhe paradhëniet, detyrimet e ardhshme të angazhimeve në nivelin e kredisë dhe garancive të dhëna.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

4. Paraqitja e Menaxhimi të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Një analizë e përqëndrimit të rrezikut të kredisë sipas sektorëve ekonomikë dhe fondit respektiv për humbjet nga kreditë është paraqitur në tabelën më poshtë:

	Më 31 Dhjetor 2013	Më 31 Dhjetor 2012
Tregti	1,799,582	1,655,948
Individë	1,462,578	1,384,971
Komunikim	28,046	33,922
Ndërtim	865,804	851,413
Turizëm	526,202	315,549
Bujqësi	56,369	59,344
Transport	311,324	253,499
Industri	583,384	424,192
Shërbime	1,038,752	969,753
Financë	145,208	143,456
Rreziku i kredisë bruto	6,817,249	6,092,047
Tregti	(88,719)	(29,067)
Individë	(114,832)	(94,051)
Komunikim	(2,781)	(988)
Ndërtim	(34,309)	(20,283)
Turizëm	(11,095)	(4,704)
Bujqësi	(4,295)	(5,196)
Transport	(13,727)	(11,715)
Industri	(19,991)	(8,093)
Shërbim	(17,163)	(13,034)
Financë	(1,788)	(1,646)
Minus fondin për zhvlerësimet	(308,700)	(188,777)
Rreziku i kredisë neto	6,508,549	5,903,270

Shuma e paraqitur në tabelë paraqet maksimumin e humbjes kontabël që mund të njihet në bilanc nëse pala tjetër dështon plotësisht të përmbushi detyrimet e saj sipas termave të kontratës dhe kolaterali ose siguria e marrë nga klientët të mos kenë vlerë. Kështu që shumat janë shumë më të mëdha se sa humbjet e pritshme, të cilat janë të përfshira në fondin për humbje nga kreditë.

Politika e Bankës është që të kërkojë kolateral të përshtatshëm nga klientët përpara lëvrimit të kredisë. Garancitë dhe letrat e kreditit janë gjithashtu subjekt i një vlerësimi strikt përpara se të aprovohen. Marrëveshjet specifikojnë limite monetare të detyrimeve të Bankës. Niveli i kolateralit i mbajtur për garancitë dhe letrat e kreditit është të paktën 100 përqind.

Kolaterali për kreditë, garancitë dhe letrat e kreditit është zakonisht në formë monetare, inventar hipotekor, investime të regjistruara ose pasuri të tjera.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

4. Paraqitja e Menaxhimi të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Tabela më poshtë paraqet një detajim të totalit të kredive dhënë klientëve bazuar në llojin e kolateralit dhe fondin për humbje nga kreditë, sipas llojit të kolateralit, deri në maksimumin e detyrimit të papaguar:

	Më 31 Dhjetor 2013	Më 31 Dhjetor 2012
Depozita bankare	150,040	143,183
Hipotekë	5,498,585	5,082,696
Garanci	85,891	85,432
Barrë siguruese-makineri	313,708	204,113
Barrë siguruese-të arkëtueshme	493,995	265,710
Kolaterale të tjera	275,030	310,913
Rreziku i kredisë bruto	6,817,249	6,092,047
Depozita bankare	(2,473)	(1,642)
Hipotekë	(198,468)	(115,473)
Garanci	(30,221)	(28,458)
Barrë siguruese-makineri	(24,108)	(11,117)
Barrë siguruese-të arkëtueshme	(20,844)	(10,930)
Kolaterale të tjera	(32,586)	(21,157)
Fondi rezervë për humbje nga zhvleresimi	(308,700)	(188,777)
Rreziku i kredisë neto	6,508,549	5,903,270

d) Administrimi i kapitalit

Kapitali rregullator

Rregullatori i Bankës, Banka e Shqipërisë, vendos dhe monitoron kërkesat në lidhje me kapitalin rregullator. Në implementimin e kërkesave aktuale për kapitalin rregullator, Banka është e detyruar të mbajë në jo më pak se 12% raportin e totalit të kapitalit mbi aktivet e ponderuara me normat rrezikut. Normat e rrezikut të përdorura për ponderimin e aktiveve përcaktohen në përputhje me kërkesat specifike të cilat kanë për qëllim të reflektojnë nivelet e ndryshme të rrezikut që mbartin aktivet dhe zërat jashtë bilancit.

Banka i llogarit kërkesat për ekspozimin e saj ndaj rrezikut të kredisë duke u bazuar në rregulloren e Bankës së Shqipërisë mbi mjaftueshmerine e kapitalit. Ekspozimet merren në konsideratë duke përdorur shumat e tyre në datën e bilancit. Zërat jashtë bilancit të lidhura me angazhimet llogariten duke aplikuar kategori të ndryshme të faktorëve të konvertimit, të dizenuara për të konvertuar këto zëra në ekuivalentë të pozicionit financiar. Shumat ekuivalente ponderohen për rrezikun duke përdorur përqindje të ndryshme (0%, 20%, 50%, 100%, dhe 150%) në varësi të klasave të ekspozuara. Metoda të ndryshme janë përdorur për të zvogëluar rrezikun si për shembull transaksione me kolateral dhe garanci. Kapitali rregullator i Bankës analizohet në dy kategori:

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

4. Paraqitja e Menaxhimi të Rrezikut (vazhdim)

d) Administrimi i kapitalit (vazhdim)

Kapitali rregullator (vazhdim)

- Kategoria 1 e kapitalit (kapitali bazë), i cili përfshin kapitalin e aksioneve të zakonshme, primet e aksioneve, rezervat statutorë, rezerva të tjera të përgjithshme, fitimi i akumuluar nga vitet e mëparëshme dhe interesi i pakicës pas zbritjes së emrit të mirë, aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara dhe humbjet e perealizuara nga investimet e vlefshme për shitje.
- Kategoria 2 e kapitalit (kapitali plotësues), i cili përfshin borxhin e varur të kualifikuar, përkatësisht borxhin e vazhdueshëm si dhe borxhin e varur.

Kufizimet e mëposhtme aplikohen tek elementët e kapitalit bazë: Kategoria 2 e kapitalit nuk mund të jetë më e madhe se kategoria 1 e kapitalit dhe kapitali i huave të varura të kualifikuara nuk mund të jetë më i madh se 50% e kategorisë 1 të kapitalit. Politika e Bankës është që të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besueshmërinë të investuesit, kreditorët si dhe në treg, dhe të mbështesë zhvillimin e biznesit në të ardhmen. Impakti i nivelit të kapitalit në të ardhurat e aksionerëve është i njohur dhe Banka e pranon nevojën për të mbajtur një balancë midis mundësisë për më shumë të ardhura dhe avantazheve dhe sigurisë që vijnë nga një pozicion i qëndrueshëm kapitalit.

Banka operon në kushtet e një zhvillimi dinamik të krizës financiare dhe ekonomike mbarëbotërore, zgjerimi i mëtejshëm i së cilës mund të ketë impakte negative në pozicionin financiar të Bankës. Drejtimi i Bankës bën monitorime të përditshme të gjithë aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve, si dhe mbi zhvillimet e tregjeve ndërkombëtare duke aplikuar praktikatat bankare më të mira. Mbi këtë bazë Drejtimi bën analiza mbi fitimin, likuiditetin dhe kostot e financimeve dhe implementon masat e duhura për rrezikun e kredisë, tregut (norma primare e interesit) dhe likuiditetit duke ulur kështu efektet e mundshme negative nga kriza globale financiare dhe ekonomike. Në këtë mënyrë Banka i përgjigjet sfidave të tregut duke mbajtur një pozicion kapitali dhe likuiditeti të qëndrueshëm.

Raportet e kapitalit

Banka ka qenë në përputhje me të gjithë kërkesat e vendosura nga palët e treta të jashtme për kapitalin përgjatë periudhës. Në përputhje me kërkesat e Bankës së Shqipërisë raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit llogaritur sipas këtyre kërkesave më 31 dhjetor 2013 ishte 17.6% (31 dhjetor 2012: 16.6%) krahasuar me minimumin e vendosur nga Banka e Shqipërisë prej 12%.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

5. Përdorimi i vlerësimit dhe gjykimit profesional

Banka bën vlerësime dhe supozime përgjatë vitit, të cilat ndikojnë në shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme dhe bazohen mbi informacionet e disponueshme të tregut dhe faktorë të tjerë, si parashikime për ngjarje që është e arsyeshme të ndodhin në rrethana të caktuara.

(i) Fondet e zhvlerësimit për huatë dhe paradhëniet për klientët

Banka rishikon në bazë mujore protofolin e kredisë për të përcaktuar humbjet nga zhvlerësimi. Për të përcaktuar nëse një humbje nga kreditë duhet të regjistrohet në të ardhura dhe shpenzime, Banka gjykon nëse ka ndonjë të dhënë të dukshme, e cila tregon se ka rënie të matshme në vlerësimin e flukseve të ardhshme hyrëse të parasë nga portofoli i kredive përpara se kjo rënie të identifikohet si humbje nga një kredi specifike e atij portofoli.

Kjo evidencë mund të përfshijë të dhëna që tregojnë për ndryshime jo të favorshme për aftësinë paguese të huamarrësve, ose gjendje ekonomike kombëtare ose lokale lidhur me këtë fakt.

Drejtimi bazohet në informacionet e tregut dhe tregues të tjerë për llogartijen për zhvlerësimin e aktiveve me karakteristika rreziku të njëjta me ato që përbëjnë portofolin e saj.

(ii) Vlerësimi i instrumentave financiare

Politika kontabël e Bankës për matjen e vlerës së drejtë shpjegohet në politikat kontabël 3.g.vi.

Banka e përcakton vlerën e drejtë duke ndjekur rendin e mëposhtëm që reflekton rëndësinë e të dhënave të përdorura në kryerjen e matjeve:

-Niveli 1: Cmimet e tregut të kuotuar (të pakorrigjuara) në një treg aktiv për instrumenta identik.

-Niveli 2: Metoda vlerësimi të bazuara në të dhënat të vëzhgueshme, ose në mënyrë të drejtpërdrejtë (për shembull çmimi) ose në mënyrë jo të drejtpërdrejtë (për shembull si rezultat i çmimit). Kjo kategori përfshin instrumenta të vlerësuar duke përdorur: çmimet e kuotuar në tregje aktive për instrumenta të njëjtë; çmimet e kuotuar për instrumenta identik ose të njëjtë në tregje që konsiderohen më pak aktive; ose metoda vlerësimi ku të gjithë të dhënat hyrëse janë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose në mënyrë jo të drejtpërdrejtë të vëzhgueshme nga të dhënat e tregut.

-Niveli 3: Metoda vlerësimi duke përdorur të dhëna të rëndësishme të pavëzhgueshme. Kjo kategori përfshin të gjithë instrumentat ku metoda e vlerësimit merr parasysh faktorë bazuar në të dhëna jo të vëzhgueshme të cilat kanë një efekt të rëndësishëm në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumenta të cilat janë vlerësuar në bazë të çmimeve të kuotuar për instrumenta të njëjtë ku korrigjime të pavëzhgueshme të konsiderueshme ose supozime janë të detyruara që të reflektojnë diferencat midis instrumentave.

Metodat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modelet e skontuara të flukseve të parasë, krahasime me instrumenta të njëjtë për të cilat ekzistojnë çmime të vëzhgueshme në treg dhe të bazuara në ecurinë aktuale të "yield"-it të përshtatshëm për pjesën e mbetur të maturitetit. Supozimet dhe faktorët e përdorur në metodat e vlerësimit përfshijnë norma interesi pa risk dhe të tregut, normat e kredidhënies dhe prime të tjera të përdorura në llogaritjen normave të skontuara, obligacionet dhe çmimi i kapitalit, kurset e këmbimit, çmimi i kapitalit dhe çmimi i indeksuar i kapitalit dhe luhatjet e pritshme dhe të lidhura me njëra tjetrën. Objektivi i metodave të vlerësimit është që të arrijë në përcaktimin e vlerës së drejtë e cila reflekton çmimet e instrumentave financiarë në datën e raportimit, që do të ishin përcaktuar nga pjesëmarrësit në treg duke vepruar në kushte normale tregu.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

5. Përdorimi i vlerësimit dhe gjykimit profesional (vazhdim)

(ii) Vlerësimi i instrumentave financiare (vazhdim)

Banka përdor modele vlerësimi gjerësisht të njohura për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumentave financiare të zakonshëm dhe të thjeshtë, si normat e interesit dhe këmbim monedhash të cilat përdorin vetëm të dhëna tregu të vëzhgueshme dhe lënë pak vend për gjykim dhe vlerësim nga drejtimi. Çmime të vëzhgueshme dhe të dhëna për modele janë zakonisht të disponueshme në treg për borxhet e listuara dhe instrumentat e kapitalit, shkëmbime derivativesh të tregtueshëm dhe derivativë të thjeshtë si p.sh. këmbim normash interesi. Disponimi i çmimeve të vëzhgueshme në treg dhe të dhënave për modele ul nevojën për vlerësime dhe gjykime nga drejtimi dhe gjithashtu ul pasigurinë që lidhet me përcaktimin e vlerës së drejtë. Disponimi i çmimeve të tregut dhe të dhënave të vëzhgueshme ndryshon në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është i prirur që të ndryshojë në bazë të ngjarjeve specifike dhe kushteve të përgjithshme në tregjet financiare.

Më 31 Dhjetor 2013 dhe 2012 të gjithë instrumenat financiarë janë matur me koston e amortizuar, përveç aktiveve për t'u shitur, të cilat janë matur me vlerën e drejtë, dhe janë paraqitur në shënimin 6. Vlera e drejtë më 31 Dhjetor 2013 dhe 2012 është matur në bazë të Nivelit 2 të hierarkisë.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

6. Aktivët dhe detyrimet financiare

Klasifikimet kontabël dhe vlera e drejtë

Tabela e mëposhtme paraqet vlerën kontabël dhe vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës:

Më 31 Dhjetor 2013

	Shënime	Të mbajtura deri në	Të mbajtura për shitje	Hua dhe të arkëtueshme	Të tjera me kosto të amortizuar	Vlera kontabël gjithsej	Vlera e drejtë
Mjete monetare dhe balanca me Bankën Qëndrore	14	-	-	185,673	-	185,673	185,673
Shuma të kushtëzuara	15	-	-	1,280,119	-	1,280,119	1,280,119
Investime të mbajtura për shitje	16	-	2,083,518	-	-	2,083,518	2,083,518
Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	17	2,683,590	-	-	-	2,683,590	2,781,423
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	18	-	-	3,955,771	-	3,955,771	3,955,771
Hua dhe paradhënie klientëve	19	-	-	6,508,549	-	6,508,549	6,508,549
Detyrime ndaj bankave	24	-	-	198,847	-	198,847	198,847
Detyrime ndaj klientëve	25	-	-	15,406,564	-	15,406,564	15,619,388

Më 31 Dhjetor 2012

	Shënime	Të mbajtura deri në	Të mbajtura për shitje	Hua dhe të arkëtueshme	Të tjera me kosto të amortizuar	Vlera kontabël gjithsej	Vlera e drejtë
Mjete monetare dhe balanca me Bankën Qëndrore	14	-	-	334,546	-	334,546	334,546
Shuma të kushtëzuara	15	-	-	999,248	-	999,248	999,248
Investime të mbajtura për shitje	16	-	1,067,337	-	-	1,067,337	1,067,337
Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	17	1,885,578	-	-	-	1,885,578	1,906,078
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	18	-	-	3,108,818	-	3,108,818	3,108,818
Hua dhe paradhënie klientëve	19	-	-	5,903,270	-	5,903,270	5,903,270
Detyrime ndaj bankave	24	-	-	72,017	-	72,017	72,017
Detyrime ndaj klientëve	25	-	-	12,236,503	-	12,236,503	12,064,466

Vlera e drejtë e mjeteve monetare dhe ekuivalenteve me to, si dhe e huave dhe paradhënieve për bankat është përafërsisht e barabartë me vlerën e mbartur, për shkak të maturitetit afatshkurtër të tyre. Vlera e drejtë e huave dhe paradhënieve për klientët është përafërsisht e barabartë me vlerën e mbartur, sepse shumica e portofolit të kredive ka norma interesi të ndryshueshme të cilat reflektojnë ndryshimet në kushtet e tregut.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

7. Të ardhurat neto nga interesi

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Të ardhurat nga interesi dhe të ngjashme me to		
Të ardhurat nga interesi dhe të ngjashme me to lindin nga:		
Llogaritë dhe vendosjet me bankat dhe institucionet financiare	118,390	80,517
Kreditë për bizneset e vogla dhe të mesme	512,831	402,820
Kreditë për individët	173,219	137,041
Të ardhurat nga transaksionet me instrumenta investimi	289,226	186,781
	1,093,666	807,159
Shpenzime për interesat dhe të ngjashme me to		
Shpenzimet për interesa dhe të ngjashme me to lindin nga:		
Depozitat nga klientët	(573,490)	(375,095)
Depozita nga bankat	(5,673)	(14,833)
Marrëveshje të anasjellta të riblerjes	(78)	(3,934)
	(579,241)	(393,862)
Të ardhura nga interesi neto	514,425	413,297

Në zëra të ndryshëm të të ardhurave nga interesi më 31 Dhjetor 2013 është përfshirë brënda edhe një shumë prej 53,623 mijë Lekë (2012: 37,081 mijë Lekë) interes i përlllogaritur nga kreditë e zhvlerësuara individualisht.

8. Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Të ardhurat nga komisionet		
Llogaritë e klientëve	50,628	37,813
Transaksione dhe pagesa	21,033	11,170
Kartat për bizneset	16,793	12,701
Letrat e kreditit dhe garancitë	1,005	2,321
Të tjera	33,134	21,678
	122,593	85,683
Shpenzime për komisionet		
Kartat për bizneset	(14,855)	(8,942)
Letrat e kreditit dhe garancitë	(3,941)	(451)
Llogaritë korespondente	(2,286)	(1,723)
Të tjera	(2,562)	(1,126)
	(23,644)	(12,242)
Të ardhurat neto nga komisionet	98,949	73,441

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

9. Të ardhurat neto nga tregëtimi

Të ardhurat neto nga tregëtimi përbëhen nga fitimet dhe humbjet nga kurset e këmbimit.

10. Shpenzime personeli

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Paga	142,720	125,805
Detyrime për sigurimet shoqërore dhe shëndetësore të detyrueshme	14,038	14,519
Detyrime për sigurimet shoqërore dhe shëndetësore vullnetare	1,698	-
Zbritje të tjera për stafin	5,574	5,639
Shpenzime trajnimi	882	1,559
Gjithsej	164,912	147,522

Më 31 Dhjetor 2013 Banka kishte të punësuar 122 punonjës (2012: 113 punonjës).

11. Shpenzime të përgjithshme administrative

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Publicitet dhe marrëdhënie me publikun	11,177	15,579
Mirëmbajtje dhe riparime	20,129	21,808
Kosto administrimi, konsultimi dhe të tjera	102,295	74,963
Gjithsej	133,601	112,350

12. Shpenzime të tjera, neto

Shpenzime të tjera janë në shumën prej 716 mijë Lekë (2012: 69 mijë Lekë te ardhura) dhe kryesisht përfshijnë 612 mijë Lekë penalitete dhe shpenzime të tjera operative në shumën 246 mijë Lekë (2012: Lekë 272 mijë shpenzime të tjera operative).

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare
në mijë Lekë
13. Tatimi mbi fitimin

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Tatimi aktual	-	-
Tatimi i shtyrë	8,908	-
Totali i shpenzimit për tatimin mbi fitimin	8,908	-

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Fitim i periudhës	109,487	99,727
Shpenzime të pazbritshme	5,678	6,037
<i>Shpenzime personeli</i>	5,574	5,640
<i>Shpenzime të tjera</i>	104	397
Shpenzime zhvlerësimi dhe amortizimi	1,529	(4,524)
Fitimi i periudhës pas shpenzimeve të pazbritshme dhe të tjera	116,694	101,240
Humbje të mbartura	(131,721)	(232,961)
Humbje tatimore	(15,027)	(131,721)
Tatim fitimi me 10%	-	-
Humbje tatimore që mbarten	(15,027)	(131,721)

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

13. Tatimi mbi fitimin (vazhdim)

Më poshtë është një rakordim i normës efektive të tatimit:

	2013	Norma efektive e tatimit	2012	Norma efektive e tatimit
Fitim për periudhën	109,487		99,727	
Totali i tatimit mbi fitimin	8,908		-	
Fitim duke përjashtuar shpenzimin e tatimit mbi fitimin	118,395		99,727	
Tatimi mbi fitimin duke përdorur normën e tatimit vendase	11,839	10.00%	9,973	10.00%
Shpenzime të pazbritëshme	568	10.00%	603	0.6%
Humbje tatimore të panjohura në vitet e mëparshme	(13,172)	(11.1)%	-	0.0%
Te tjera	(7,252)	(6.1)%	(10,576)	(10.6)%
Totali i tatim fitimit	(8,908)	(7.5)%	-	0.0%

Tatimi i shtyrë është llogaritur mbi diferencat e përkohshme duke përdorur një normë tatimi prej 15% (2012: 10%). Ndryshimet në tatimin e shtyrë paraqiten në tabelën e mëposhtme:

	Më 31 Dhjetor 2013	Më 31 Dhjetor 2012
Balanca më 1 Janar	(513)	(533)
Amortizimi i përshpejtuar i mjeteve fikse	6,654	-
Rivlerësimi i investimeve të vlefshme për shitje	(4,971)	20
Humbjet e mbartura	2,254	-
Aktivi/(detyrimi) tatimor i shtyre	3,424	(513)

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

13. Tatimi mbi fitimin (vazhdim)

Tatimi i shtyrë i njohur më 31 Dhjetor 2013 dhe 2012 i atribuohet zërave të mëposhtëm:

	2013			2012		
	Aktive	Detyrime	Net	Aktive	Detyrime	Net
Investimeve të vlefshme për shitje	-	(5,484)	(5,484)	-	(513)	(513)
Amortizimi	6,654	-	6,654			
Humbjet e mbartura	2,254	-	2,254	-	-	-
Aktivitet / (detyrimet) tatimore të shtyra, neto	8,908	(5,484)	3,424	-	(513)	(513)

Më 31 Dhjetor 2012 aktivitet tatimore të shtyra të panjohura nuk janë njohur janë si më poshtë:

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Zhvlerësimi i akumuluar	-	4,283
Humbje tatimore	-	13,172
Gjithsej	-	17,455

Humbjet tatimore mund të mbarten deri në 3 vjet. Diferencat e përkohëshme të zbritshme sipas legjislacionit aktual tatimor mund të mbarten pa afat.

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Humbjet tatimore për 2010 – mbarten deri më 31 Dhjetor 2013	90,497	191,737
Humbjet tatimore për 2011 – mbarten deri më 31 Dhjetor 2014	41,224	41,224
Fitimi tatimor për 2013 dhe 2012	(131,721)	(101,240)
Gjithsej	-	(131,721)

14. Aktivitet monetare dhe balancat me Bankën Qëndrore

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Aktive monetare në arkë		
Në Lekë	59,274	77,950
Në monedhë të huaj	99,396	134,077
Balancat me Bankën Qëndrore	27,003	122,519
Gjithsej	185,673	334,546

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

15. Shuma të kushtëzuara

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Rezerva e detyrueshme	1,280,119	999,248
Gjithsej	1,280,119	999,248

Në përputhje me kërkesat e Bankës Qëndrore lidhur me rezervën e detyrueshme, Banka duhet të mbajë një minimum të barabartë me 10% të depozitave të klientëve, pranë Bankës Qëndrore si llogari rezervë. Rezerva e detyrueshme nuk është e disponueshme për operacionet e përditshme të Bankës.

16. Investimet të mbajtura për shitje

Letrat me vlerë të mbajtura për shitje përfshijnë Bono Thesari dhe Obligacione të Qeverisë shqiptare

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Bono Thesari	451,463	909,846
Obligacione qeveritare	1,632,055	157,491
Gjithsej	2,083,518	1,067,337

17. Aktive financiare të mbajtura deri në maturim

Letrat me vlerë të investimit përfshijnë Bono Thesari dhe Obligacione të Qeverisë Shqiptare. Banka ka për qëllim dhe mundësinë për t'i mbajtur ato deri në maturim.

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Obligacione qeveritare	2,683,590	1,885,578
Gjithsej	2,683,590	1,885,578

Obligacione qeveritare më 31 Dhjetor 2013 dhe 2012 përfaqësojnë obligacione 2, 3, 5, 7 dhe 10 vjecare në Lekë, të emetuar nga Qeveria Shqiptare me inters kuponi që varion nga 4.65% në 9.25% në vit.

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Vlera nominale e obligacioneve	2,629,200	1,850,000
Primi	343	1,690
Interesi i përlogaritur	54,047	33,888
Gjithsej	2,683,590	1,885,578

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

18. Hua dhënë bankave dhe institucioneve financiare

(a) Analiza sipas llojit

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Llogaritë rrjedhëse me bankat	164,371	160,632
Vendosje në banka	2,151,063	1,885,946
Të arkëtueshme sipas marrëveshjeve të rishitjes	1,640,337	1,062,240
Gjithsej	3,955,771	3,108,818

(b) Analiza gjeografike

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Bankat dhe institucionet financiare rezidente	406	925
Bankat dhe institucionet financiare jo-rezidente	3,955,365	3,107,893
Gjithsej	3,955,771	3,108,818

19. Hua dhe paradhënie për klientët

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Individë	1,615,473	1,410,297
<i>Hua konsumatore</i>	323,836	277,953
<i>Hua hipotekore</i>	1,178,542	1,032,580
<i>Karta Krediti</i>	113,095	99,764
Bizneset e vogla dhe të mesme	5,201,776	4,681,750
Provizjonet	(308,700)	(188,777)
Huatë dhe paradhëniet për klientët neto	6,508,549	5,903,270

Huatë dhe paradhëniet për klientët sipas sektorëve me 31 Dhjetor 2013 ishin si më poshtë:

	Shuma bruto	Fondi për zhvlerësimet	Vlera kontabël
Individë	1,615,473	(121,043)	1,494,430
<i>Hua konsumatore</i>	323,836	(39,307)	284,529
<i>Hua hipotekore</i>	1,178,542	(57,163)	1,121,379
<i>Karta Krediti</i>	113,095	(24,573)	88,522
Biznese të vogla dhe të mesme	5,201,776	(187,657)	5,014,119
Gjithsej	6,817,249	(308,700)	6,508,549

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

19. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Huatë dhe paradhëniet për klientët sipas sektorëve më 31 Dhjetor 2012 ishin si më poshtë:

	Shuma bruto	Fondi per zhvlerësimet	Vlera kontabël
Individë	1,410,297	(96,467)	1,313,830
<i>Hua konsumatore</i>	277,953	(34,086)	243,867
<i>Hua hipotekore</i>	1,032,580	(48,131)	984,449
<i>Karta Krediti</i>	99,764	(14,250)	85,514
Bizneset e vogla dhe të mesme	4,681,750	(92,310)	4,589,440
Gjithsej	6,092,047	(188,777)	5,903,270

Ndryshimet në fondin për humbje nga zhvlerësimi për 31 Dhjetor 2013 dhe 2012 janë si më poshtë:

	2013	2012
Fondi për huatë e provigjonuara individualisht		
Balanca më 1 Janar	(124,004)	(99,302)
(Humbje nga zhvlerësimi) / rimarrje neto për vitin	(87,547)	(24,702)
<i>Shpenzimi për vitin</i>	(104,118)	(44,675)
<i>Rimarrje</i>	16,571	19,973
Nxjerrja jashtë bilanci	-	-
Balanca më 31 Dhjetor	(211,551)	(124,004)
Fondi për huatë e provigjonuara kolektivisht		
Balanca më 1 Janar	(64,773)	(55,187)
(Humbje nga zhvlerësimi) / rimarrje neto për vitin	(32,376)	(9,586)
<i>Shpenzimi për vitin</i>	(47,181)	(30,975)
<i>Rimarrje</i>	14,805	21,389
Nxjerrja jashtë bilanci	-	-
Balanca më 31 Dhjetor	(97,149)	(64,773)
Totali i fondit për humbje nga zhvlerësimi	(308,700)	(188,777)

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

20. Aktive të qëndrueshme të trupëzuara

	Përmirësime në ambiente me qera	Paisje dhe instalime	Mjete motorike	Paisje zyre dhe elektronike	Kompjutera dhe paisje për sistemin IT	Paisje zyre dhe të tjera	Aktive të qëndrueshme në proces	Gjithsej
Kosto								
Gjëndja më 1 Janar 2012	114,403	44,969	19,403	81,275	63,057	46,600	7,293	377,000
Shtesat	405	853	4,532	88	2,909	151	1,678	10,616
Pakësimet	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimet	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjëndja më 31 Dhjetor 2012	114,808	45,822	23,935	81,363	65,966	46,751	8,971	387,616
Shtesat	2,308	1,044	3,930	1,906	7,206	756	757	17,907
Pakësimet	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimet	-	-	-	1,678	-	-	(1,678)	-
Gjëndja më 31 Dhjetor 2013	117,116	46,866	27,865	84,947	73,172	47,507	8,050	405,523
Amortizimi i akumuluar								
Gjëndja më 1 Janar 2012	(81,076)	(15,016)	(7,364)	(30,656)	(49,152)	(15,816)	-	(199,080)
Amortizimi i periudhës	(6,263)	(4,529)	(2,205)	(8,106)	(10,200)	(4,677)	-	(35,980)
Pakësimet	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjëndja më 31 Dhjetor 2012	(87,339)	(19,545)	(9,569)	(38,762)	(59,352)	(20,493)	-	(235,060)
Amortizimi i periudhës	(5,732)	(4,689)	(2,393)	(8,402)	(3,886)	(4,818)	-	(29,920)
Pakësimet	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjëndja më 31 Dhjetor 2013	(93,071)	(24,234)	(11,962)	(47,164)	(63,238)	(25,311)	-	(264,980)
Vlera kontabël								
Më 1 Janar 2012	33,327	29,953	12,039	50,619	13,905	30,784	7,293	177,920
Më 31 Dhjetor 2012	27,469	26,277	14,366	42,601	6,614	26,258	8,971	152,556
Më 31 Dhjetor 2013	24,045	22,632	15,903	37,783	9,934	22,196	8,050	140,543

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

20. Aktive të qëndrueshme të trupëzuara (vazhdim)

Të tjera

Aktivet e qëndrueshme të trupëzuara në proces përfshijnë të gjitha aktivet e blera që nuk janë vënë ende në përdorim. Investimet në ambientet me qera përfshijnë kosto të lindura kur degët ekzistuese janë hapur.

21. Aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara

	Patenta dhe licenca	Software dhe të tjera	Gjithsej
Kosto			
Gjëndja më 1 Janar 2012	7,754	28,689	36,443
Shtesat	-	1,366	1,366
Gjëndja më 31 Dhjetor 2012	7,754	30,055	37,809
Shtesat	615	3,321	3,936
Gjëndja at 31 Dhjetor 2013	8,369	33,376	41,745
Amortizimi i akumuluar			
Gjëndja më 1 Janar 2012	(5,709)	(18,926)	(24,635)
Amortizimi i periudhës	(583)	(4,283)	(4,866)
Gjëndja më 31 Dhjetor 2012	(6,292)	(23,209)	(29,501)
Amortizimi i periudhës	(519)	(3,445)	(3,964)
Gjëndja më 31 Dhjetor 2013	(6,811)	(26,654)	(33,465)
Vlera kontabël			
Më 1 Janar 2012	2,045	9,763	11,808
Më 31 Dhjetor 2012	1,462	6,846	8,308
Më 31 Dhjetor 2013	1,558	6,722	8,280

22. Aktive të mbajtura për shitje

Aktive të tjera të mbajtura për shitje paraqesin pasuri të përfutuara nga ekzekutimi i kolateralit të cilat Banka ka për qëllim që ti shesë brenda një viti.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

23. Aktive të tjera

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Tatime te parapaguara	55,178	52,811
Shufra ari	8,448	8,496
Shpenzime të shtyra	7,635	8,567
Të tjera	29,122	31,595
Gjithsej	100,383	101,469

Tatimi i parapaguar është i përbërë si më poshtë:

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Tatimi në burim	48,137	45,770
Tatimi mbi fitimin i parapaguar	7,041	7,041
Gjithsej	55,178	52,811

Parapagimi për tatimin në burim është i lidhur me të ardhurat nga interesi që Banka ka gjeneruar në shtete me të cilat Republika e Shqipërisë ka nënshkruar marrëveshje për Mënjanimin e Tatimit të Dyfishtë.

24. Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Depozita në tregjet monetare me maturitet deri në dy javë		
Me bankat rezidente	198,847	72,017
Gjithsej	198,847	72,017

25. Detyrime ndaj klientëve

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Individë	12,412,416	9,095,242
<i>Llogari rrjedhëse dhe kursimi</i>	3,268,799	1,741,872
<i>Depozita me afat</i>	9,143,274	7,353,027
<i>Llogari të tjera klientësh</i>	343	343
Klientë të Korporatave	2,994,148	3,141,261
<i>Llogari rrjedhëse dhe kursimi</i>	529,095	1,445,768
<i>Depozita me afat</i>	2,463,104	1,558,468
<i>Llogari të tjera klientësh</i>	1,949	137,025
Gjithsej	15,406,564	12,236,503

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

26. Detyrime të tjera

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Llogari per pagesa transite	15,481	20,372
Administrata fiskale	4,919	4,521
Kreditorë të tjerë	15,102	14,042
Shpenzimet e përlllogaritura	557	515
Furnitorët	11,627	1,967
Gjithsej	47,686	41,417

27. Kapitali dhe rezervat

Më 31 Dhjetor 2013 dhe 2012 kapitali i regjistruar i Bankës është 11,974,576.26 Euro ose ekuivalenti në Lekë 1,516,517 mijë Lekë e ndarë në 1,413,000 aksione të zakonshme me vlerë nominale secila 8.47457626 Euro ose 1,073.26 Lekë.

28. Pasive te kushtezuara dhe angazhime

a) Zëra garancie

Banka jep garanci financiare dhe letra krediti për të garantuar performancën e klientëve për palët e treta. Këto marrëveshje kanë limite fikse dhe zakonisht janë për një periudhë deri në dy vjet. Shumat kontraktuale të garancive dhe angazhimeve janë paraqitur në tabelën më poshtë sipas kategorive. Shumat e paraqitura më poshtë për garancitë dhe letrat e kreditit paraqesin maksimumin e humbjes kontabël që do të njihet në datën e raportimit nëse secila nga palët dështon plotësisht në përmbushjen e detyrime sipas termave kontraktuale.

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Garanci bankare	23,940	49,426
Garanci dhënë klientëve	308,190	222,696
Letra krediti	-	31,015
Gjithsej	332,130	303,137

Këto garanci dhe angazhime kanë rrezik kredie për zërat jashtë bilancit sepse vetëm pagesat organizative dhe humbjet e mundëshme të përlllogaritura janë njohur në bilanc derisa këto angazhime të plotësohen ose të shuhen. Shumë garanci dhe detyrime mund të shuhen pa paradhënie të plotë ose të pjesëshme, kështu që shumat nuk paraqesin flukse monetare të pritshme në të ardhmen. Në datën e bilancit nuk ka garanci dhe detyrime të rëndësishme të cilat kërkojnë sqarime të tjera shtesë. Më 31 Dhjetor 2013 garancitë dhe letrat e kreditit janë plotësisht të mbrojtura me kolateral.

Shënime shoqëruese për pasqyrat financiare

në mijë Lekë

28. Pasive te kushtezuara dhe angazhime (vazhdim)

b) Angazhime për qeratë

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Deri në 1 vit	72,344	70,679
Mbi 1 vit dhe më pak se 5 vjet	231,159	223,055
Mbi 5 vjet	46,306	89,207
Gjithsej	349,809	382,941

Banka ka të drejtën për rinovimin e kontratave të qerasë ekzistuese me termat që është rënë më parë dakort me pronarët, megjithatë nuk ka asnjë detyrim ligjor nëse nuk do.

29. Palët e lidhura

Palët konsiderohen të jenë palë të lidhura nëse një palë ka mundësinë të kontrollojë ose të ushtrojë influencë mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare ose operacionale, ose palët janë nën kontroll të përbashkët. Një numër transaksionesh bankare janë bërë me palën e lidhur Banka e Parë e Investimeve A.D. Bullgari në rrjedhën normale të biznesit. Kjo palë e lidhur kualifikohet si shoqëria mëmë e Bankës. Këto transaksione përfshijnë hua, depozita dhe transaksione të tjera. Balancat në fund të periudhave respektive janë si më poshtë:

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Hua dhe parapagime	1,717,591	1,171,275
Llogari të arkëtueshme	6,686	6,686
Të ardhurat nga interesi	19,509	59,215
Shpenzime për interesat	(491)	(175)
Të ardhura nga komisionet	147	74
Shpenzime për komisionet	(115)	(181)

Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2013, personeli kryesor i drejtimit të Bankës mori shpërblime në shumën prej 29,296 mijë Lekë (2012: 18,175 mijë Lekë). Drejtuesit morën përfitime të tjera gjatë vitit të mbyllur më 31 Dhjetor 2013 në shumën prej 3,015 mijë Lekë (2012: 2,739 mijë Lekë).

30. Aktive monetare dhe ekuivalente me to

	Më	Më
	31 Dhjetor 2013	31 Dhjetor 2012
Aktive monetare në arkë (shënimi 14)	158,670	212,027
Llogaritë rrjedhëse	191,374	283,151
<i>Banka Qëndrore</i> (shënimi 14)	27,003	122,519
<i>Bankat korrespondente</i> (shënimi 18)	164,371	160,632
Huatë dhe paradhëniet dhënë bankave dhe institucioneve financiare, me maturitet më të vogël se 90 ditë (shënimi 18)	3,791,400	2,948,186
Gjithsej	4,141,444	3,443,364

31. Ngjarjet pas datës së bilancit

Drejtimi i Bankës nuk është në dijeni të ndonjë ngjarje tjetër të rëndësishme që do të bënte të nevojshme bërjen e ndonjë korigjimi apo shënimi shtesë në pasqyrat financiare.